

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. LXXXI. Superfluum, Superfluitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

locorum defensionem necessaria suo sumtu comparare tenentur, pecuniâ ex publico postea recuperanda. Aliâs graviter puniendi, Perez. C. de Fabricens. num. 15.

II.

Licet quis munera publica in duobus locis non possit subire, quamvis velit, potest tamen, si cum sumtu sint conjuncta, ab his enim nemo volens repellitur, Perez. C. de muner. & honor. non contin. n. 15. Ex adverso, licet filius ob munera publica a patre gesta vacatione non gaudeat, l. 1. C. d. t. gaudet tamen ratione eorum, quæ cum sumtu sunt, l. 6. ff. de legation. Brunnem. ad l. 1. C. eod. Ceterum à muneribus, quæ sumtu peraguntur, nec septuaginta annos nati, nec plures liberos habentes, nec philosophi excusantur, Perez. C. de muner. patrimon. n. 9. seq.

III.

Sumptus studiorum annumerantur alimentis & necessariis impensis, l. 6. §. 5. de Carbon edit. Non tamen peti possunt post mortem patris l. ex parte 39. §. 4. ff. fam. hercis. vivo autem eo facti conferendi sunt, siquidem pater eos annotaverit.

CAP. LXXIX.
De Supellectili.

Axioma I.

Quæcunque nomen sui generis separatum habent, illa sub supellectili legata non continentur l. 6. pr. ff. de supellect. Leg. quia talia appellativa nomina non sunt in potestate testatoris l. 4. ff. de Legat. 1. Non igitur continentur instrumenta artificis, das Handwerkerzeug / sub nomine supellectilis d. l. 6. pr. ff. nec libri, capsæ, pugillares &c. l. 6. §. 1. ff. eod.

Limita: nisi doceri possit, Testatorem de his quoque sensisse, l. 8. in fin. ff. eod.

CAP. LXXX.
Superbia.

Superbiæ calumniam habet omne, quod non propter necessitatem, sed propter venustatem accipitur, cap. omnes. §. à priscis 21. quest. 4.

CAP. LXXXI.
Superfluum, Superfluitas.

Axioma I.

Superfluum non censetur, quod ad declarationem ponitur, §. 1. ibi: nulla enim. Institut. de patr. potest. l. quis dubitationis §. ibi Dec. & Cagnol. ff. de R. I. Alban. consil. 11. n. 30. & consil. 27. n. 7. Tiraquel in tractat. de retract. tit. 1. gl. unic. n. 5. Ludov. Zundt in respons. pro uxore. n. 5. Roland. à Valle 3. consil. 56. n. 29.

II.

Superflua admittere securus est, quàm necessaria omittere, Speculat. in tit. de deposit. §. se-

primo. num. 8. per cap. non estimemus 13. q. 2. l. testamentum 17. Cod. de testam. l. 7. Cod. de donationib. l. 56. ff. mandat. l. 32. §. 6. ff. de aur. legat. l. 26. in fin. ff. de adim. legat. l. 65. ff. de verb. obligat. l. 81. l. 94. de §. 1. Paul. 3. de sentent. 4. §. 10. Gail. lib. 1. observ. §. 1. n. 9. Vult. 3. Consil. Marp. 24. n. 79.

III.

Actus superfluous non vitatur, etiam si vitiosè observetur, l. 1. C. de rei uxor. act. gloss. singul. in §. soror verò. Institut. de libert. in verb. transi. Bl. in l. consent. ancum. col. 5. C. quom. & quand. judex. At si verum amamus, neque d. l. i. quicquam probat: ac gloss. ista videtur esse erronea; pessimè enim ratiocinatur: cur Dominus in transitu possit manumittere, quia scilicet sine transitu quoque potest manumittere, nulla enim collectio est, sed hæc ratio subest, quia manumissiones sunt jurisdictionis voluntariæ; Ergo quocunque loco & tempore fieri possunt, ut rectè summa d. l. habet, neque Bald. aliquid de hac re disse-rit, vid. Tusc. tom. 1. conclus. lit. d. conclus. 67. n. 32. in voce Abundans cautela.

IV.

Superflua non nocent, l. cum antiquitas 28. Cod. de testament. v. c. Obligatio non debet fieri ad eum casum, ex quo possit fieri superflua, nugatoria & elusoria, Curt. sen. consil. 29. num. 4. Dec. consil. 48. & consil. 49. n. 3. Zak. consil. 13. n. 50.

Disting. An superflua sint præter rem, an vero contra rem? priori casu nocent, posteriori vero non, ut si quis negotium in testamento diversum in actu testandi celebrare velit, vid. not. ad l. non est mirum 26. de pignor. act. Wesenbec. in parat. ff. de adil. edit. n. 10. & l. 1. §. 2. de publican. & vectigal.

V.

SUPERFLUITAS evitanda est in omni interpretatione, & dispositione, ut per Rolandum à Valle consil. 62. num. 30. & seq. libr. 3. quem refert Cardin. Tusch. prædictar. conclusion. tom. 7. litera S. conclus. 895. num. 36. Menoch. consil. 81. numer. 32. Rot. decis. 702. num. 3. apud Farinacium, part. recentior. & decis. 75. num. 8. eadem part. 2. dicit, quod non est recedendum à natura rei, ut superfluitas evitetur, & decis. 357. num. 1. ead. part. 2. censet, quod superfluitas non debet admitti etiam in quacunque materia odiosa, & in dispensatione. [quod enim potest fieri per pauciora, non debet fieri per plura, & propterea Imperator omnem verborum sitatem iustâ indignatione persequitur, l. ultima §. in refutatoriis. C. de appellat. ac ea, quæ sunt superflua, non sunt in LL. inserenda tanquam nullius utilitatis, fac. l. 1. ff. quod met. caus. cap. multa. & ibi Panorm. de præbend. c. erit autem lex 4. distinet. Jason in l. ait Pretor. l. 1. in primo notabili ff. de iust. & jur. Unde ad evitandam superfluitatem ea etiam, quæ sunt ultra naturam

naturam actus, in dispositionem includuntur, Bart. & Doctores in l. sed si §. quassitum ff. si quis caut. Gratus respons. 94. n. 33. & nullum imò nec syllaba censeri debet in statuto superflue appolita, Bald. in rubr. de contrab. empt. quassitum. 9. Cravett. post Jason. in conf. 294. num. 3. vers. Et si talia lib. 2. & quod magis verba statuti impropriantur ad evitandam superfluitatem, Cravett. conf. 20. n. 9. & 135. n. 24. lib. 1. & conf. 297. num. 4. lib. 2. Farin. 1. conf. 95. n. 7.]

VI.

SUPERFLUA omnia sunt reprobata, l. 1. §. quibus 2. de novo Cod. l. fin. C. qui admitti ad bonorum possess. & in procem. Decretal. ibi, rescatis superfluis. Clem. exivi. §. quamvis. ubi Cardin. num. 220. de verbor. significat. Mandos. ad regulam 8. Cancell. quest. 5. num. 4. Gonzal. ad regulam 8. Cancell. gloss. 13. num. 72. & gloss. 22. num. 4. [sicut etiam supervacua legumlatio, l. 5. in fin. Cod. de captivis & possib. minio.]

VII.

SUPERFLUIS actibus non debemus uti, l. hec stipulatio 14. §. divus i. ff. ut legator. nomine caveatur. Castrenf. consil. 240. Subtiliter. prope fin. lib. 2. Cardin. Tusch. d. lit. S. conclus. 894. numer. 6 nec superfluis & impertinentibus allegationibus, Castrenf. conf. 201. Visis, & consideratis, colum. penult. vers. quantum vero, libro 1. Cardinal. Tusch. d. lit. S. conf. 896. num. 7. nec cautionibus, l. non cogendum 45. ff. de procuratorib. Castrenf. conf. 207. Visis omnibus, num. 3. colum. 2. vers. preterea, lib. 1. Roman. consil. 62. Florentina. colum. 1. in fine. illis enim non præsuntur quis velle uti, Abbas conf. 73. circa primum. numer. 3. vers. preterea, lib. 2. quia potius admittitur correctio Juris communis, quam quod verba sint superflua, Cravett. conf. 92. numer. 5. quem refert Cardinal. Tusch. dict. litera S. conclus. 895. numer. 38. & potius improbanda sunt verba, quam quod sunt superflua, Roland. à Valle conf. 61. num. 16. & conf. 62. num. 31. & seq. lib. 3. Cravett. conf. 294. num. 3. & conf. 714. Illustris. num. 19. [qua de causa etiam nec superflua investitura admittitur, Hartman. Pistoris lib. 1. observat. 186. num. 18. & 19. neque etiam datur actio, ubi supervacuum sit, l. 1. §. interdictum, uti possidet. & ideo dicitur jure frustra nihil agi, Hortens. ad l. 72. de contrab. empt. p. 10.]

Primò limita, quia frequenter in legibus & statutis semel dispositum etiam

per verba inculcata idem importantia disponitur, & plus non operantur, nisi majorem declarationem, l. cum dubitari 86. §. 1. de hered. institut. glossa verb. inculcatio. in l. lecta. ff. si certum pet. Cuman. conf. 55. num. 4. vers. quamvis. Castrenf. conf. 75. Notandum. numer. 2. vers. frequenter. lib. 2. & ideo dicunt Felin. in cap. venerabili. num. 1. notabil. 3. de officio delegat. & Jason in l. eum qui. §. itate, & Titium. num. 4. vers. sed adverte. ff. de verbor. obligat. quod sæpè aliquid bis ponitur ad evitandam malitiosam, & sophisticam interpretationem, & sic ad majorem expressionem, referunt Cardinal. Tusch. d. lit. S. conclus. 895. num. 49. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 6. num. 32.

Secundo limita, quia potius toleratur superfluitas, quam quod quis damnum indebitè patiat, Cravetta conf. 70. numero 29. vers. imò potius. Cephal. conf. 104. numer. 22. lib. 1. Surd. decisi. 36. numero 19. & 20. Cardin. Tusch. d. lit. S. conclus. 895. num. 56. Gonzal. d. gloss. 6. numer. 32.

Tertiò limita, quando explicitè & distinctè declaratur, quòd implicitè erat dispositum, quia tunc dici non potest superfluum, Ruin. conf. 89. num. 17. vers. nec obstat. vol. 4. Tiraquell. in l. si nunquam. verb. revertatur. numer. 26. C. de revocand. donat. quos refert & sequitur Gonzal. d. gloss. 6. n. 33.

Quarto limita, qui superfluitas admittitur, ne voluntas testatoris vel disponentis tollatur, Cravetta conf. 25. num. 30. vers. ex pramissis, vel ne fiat contra mentem disponentis, idem Cravett. conf. 70. n. 29. vers. tertio. prout illum refert Cardinal. Tusch. d. lit. S. conclus. 895. n. 54.

Quintò limita, quia toleratur, ut evitetur iniquitas, Cravetta conf. 70. num. 29. vers. secundo respondeo. & in vers. quinto respondeo. idem tenet, ne absurdum inducatur, refert Cardin. Tusch. d. conclus. 895. n. 55. & 57.

Sextò limita, quia potius admittitur superfluitas statuti, quam quod statuentes voluerint aliquid illicitè, vel non permisum statuere, Castrenf. conf. 258. Viso puncto, col. 1. in fine. vers. nec erit statutum. lib. 2. Cardinal. Tusch. d. lit. S. conclus. 895. num. 61.

VIII.

Superflua saltem vicinis concedenda. Itaque durante annonæ caritate cessabit privilegium alicui concessum, evehendi quolibet anno certam quantitatem frumenti. Nec damnum illud anno sequente uberiore sarciri potest, evehendo plura, quam privilegium quotannis concedit. Ita

Ita & beneficium ducendi aquam ex publico aqueductu, intelligendum est de aqua superflua. Inest enim his conditio, si annus non sit aridus. Perez. C. ne nemin. lic. in coem. n. 2. Nullus quoque cogitur vendere species sui usus causa comparatas, sed superfluas tantum. Perez. d. l. n. 10.

IX.

In Contractibus saltem necessaria ad rei concessum, non superflua concessa fuisse presumuntur. Hinc Coloni non possunt usurpare irriguas fontium aquas ultra modum suae terrae. Perez. C. de Mancip. & Colon. n. 3.

CAP. LXXXII.

Superior, Superioritas.

Axioma I.

Superior ut serviat inferiori, nulla iustitia est, cap. est ordo 33. q. 5. siquidem superiori suo, ut legem imponat inferiori, nulla ratio svadet, cap. ex insinuatione 50. extr. de appellationib. unde etiam per inferiorem nec Lex superioris tolli potest, Clem. ne Romani 2. in princ. de Elect. qua de causa nec superior judicari vel obligari ab inferiore potest, cap. in sancta 2. q. 7. c. inferior 4. cap. submittitur 8. cap. nunc autem 7. cap. ultimo. distincti. 21. cap. omnes, & seq. in fin. 6. q. 1. hinc superior postquam ad se revocat negotium, quicquid postea ab inferiori fit, non fit, cap. Ecclesia 4. extr. ut lit. pendente. quapropter superior ex officio suo debet inquirere de inferiorum excessibus, cap. unic. extr. ut Eccles. benefic. ac debet negligentiam inferioris supplere, cap. per tuas 40. de sentent. excom. cap. ad audientiam 3. extr. de Eccles. edific. ad proinde etiam superior delinquens gravius, quam inferior, punitur, cap. cum quidam 12. extr. de iurejurand.

II.

Superioris jus & cuiuscunque alterius semper intelligitur in iuramento exceptum, cap. venientes 19. extr. de iurejur.

III.

Per factum superioris non praedjudicatur inferiori, cap. inter 20. extr. de sentent. & re iudic. siquidem non praesumitur, quod superior velit praedjudicare vel injuriam inferre, l. 2. §. merito 10. & §. si quis a Principe 16. ne quid in loco publico, cap. super 15. de offic. delegat. Bald. in l. nec avus. Cod. de Emancipat. liber. Decian. resp. 208. concurre secundum eam. num. 3. vol. 2. unde tradit Socinus consil. 156. pro fundamento. n. 3. vol. 2. Superiorem, si quid fecerit in praedjudicium tertii, obstrictum esse ad revocationem concessionis per Bald. in l. qui se patris. Cod. unde liberi. adeo ut ne is quidem excusetur, qui ad mandatum superioris quid prohibuit vel fecit, quod sit illicitum, quo minus cum eo experiatur, Auth. bodie novo jure. C. de custod. reor. Cephal. consil. 577. consultationem, n. 24.

IV.

Superiorum culpa extenditur in exemplum, cap. nemo 2. dist. 82.

V.

Superioris iussus, qui potestatem iubendi habet, parere coactum a dolo excusat, l. si quis ab alio 10. ff. de re iudic. l. non videntur 167. §. qui iussu 1. de Regio Juris. cap. quod quis 24. de Reg. Jur. praesertim ejus, qui cogere possit, Wesemb. 1. consil. 6. n. 129. ita conductorem, qui superioris praecepto etiam injusto paruit, excusari, probant Bart. in l. si mulier. §. 1. ff. rev. amot. argument. l. nec timorem 7. ff. quod met. caus. l. prohibere 3. §. pen. ff. quod vi aut clam. Socinus consil. 155. num. 5. vol. 2. hinc etiam evenit, quod solvens ad praeceptum superioris liberetur, Bald. in titul. ff. quod fals. tutor. auct. Dyn. Bart. in l. creditor de solut. Alex. consil. 57. n. 5. vol. 1. Pantichman. part. 1. quast. praest. 14. n. 37. proindeque etiam cum in gravissimis delictis excusare, elucet ex cap. miles 13. 23. quast. 5. l. servos 8. ubi Bald. & Salicet. C. ad L. Julian. de vi public. gloss. in l. liber homo. ad L. Aquil. Dec. in l. velle. n. 7. de Regulis Juris. Capoll. cautel. 66. Jalon consil. 136. dubitatur, circa fin. ubi etiam incendiariis hac ex ratione poenam vult mitigari, Wesembec. d. consil. n. 131. cum preces habere vim praecepti dicantur, gloss. in l. 1. verb. quemadmodum. ff. quod iuss. Wesemb. 1. consil. 45. n. 11.

VI.

Superioris factum, cui resisti nequit, pro casu fortuito reputatur, l. si fundus 33. cum l. seq. ff. locat. Bart. in l. damnum. C. de locat. l. Lucius 11. ff. de Evict. l. cum servus 38. §. constat. 7. de legat. 1. Castren. consil. 220. proponitur in facto. num. 3. vol. 1. Socin. consil. 100. in causa Baptiste. num. 3. vol. 1. August. Bero. consil. 139. illustrissime Domine. n. 3. & 7. vol. 1. & consil. 143. in causa, qua communis arbitris, num. 24. eod. vol. Decian. resp. 14. ex praemissis. n. 49. vol. 3. vid. Pantichm. 1. quast. praest. 14. n. 4. & 5.

VII.

Superioritas semper censetur concessa, ubi reservata, quomodocunque concessa sit libertas, textus in cap. dudum 14. ibi: penes nos tamen cap. quamvis tibi 4. ibique gloss. in verb. conferimus. de praebend. in 6. Bald. in prebend. feud. vers. expedito. num. 32. & in cap. 1. quis dicatur Marchio. Cravetta consil. 128. n. 7. Peregrin. de iure fisci. titul. 2. num. 98. Mynsing. lib. 6. observ. 99. num. 2. Covarruv. practica. quast. 2. num. 1. etiam si omne jus sibi concessum dicatur, Thom. Grammatic. decis. Neapolit. 30. num. 3. Borcholt. de Regal. num. 20. atque ita determinatum in Rot. Roman. in Controvers. inter ducem Mediolanensem, & Dominum de Corrigio, tradit Castald. in tractat. de Imperator. quast. 110. cas. 330. imitatur enim Princeps ordinationem divinam, quando Majestatis suae particulas subditis concedendo, superioritatem tamen sibi reservat, ita ut quicquid sit in sua Republica, a se solo dependeat, & ad se solum referatur, Arnif. lib. 2. de iur. Majestat. cap. 2. num. 7. unde etiam nec jura admittunt, ut quospiam superioris obedientiae se subtrahat, prout etiam ad illum effectum omnem praescriptionem Doctores removere, ita ut ille, qui hoc facere ac obtinere praesumit, nulla

(E 4)

tem-